

Egészségügyi Minisztérium

„Szolgálati titok!”
„Titkos!”

Érvényességi idő:
az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig
A minősítő neve: Vízvári László
A minősítő beosztása: főigazgató

MEGOLDÓLAP

szakmai írásbeli vizsga

Alternatív mozgás- és masszázsterapeuta szak

2006. június 1.

TÁJÉKOZTATÓ

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábíán Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

100 - 88	- jeles
87 - 75	- jó
74 - 62	- közepes
61 - 51	- elégséges
50 - 0	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1. **Húzza alá a felsorolásból azokat a jellegzetes mozgásokat, 2 pont**
amelyeket yumeiho masszőr végez!

- simító
- ütögető
- hintázó
- lengő
- dörzsölő
- söprő
- gyúró

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

2.* **Soroljon fel a Tai Csi Csuan gyakorlás alapelvei közül 5 pont**
ötöt /5/!

- *laza izmok*
- *a súlypont lesüllyed*
- *a nyers erő helyett a Csi dolgozik*
- *egyenes gerinctartás*
- *a csípő indítja a forgómozgásokat*
- *körkörös mozdulatok*
- *koncentrált figyelem*
- *a légzés és a mozgás összhangja*
- *a testrészek az egész testtel harmóniában mozognak*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. **Ismertesse, milyen problémák merülhetnek fel a 4 pont**
Csi-Kung gyakorlatok végzése során, melyek miatt a
gyakorlatok nem érik el a kívánt hatást, vagy károsítanak!

- *testtartásból eredő zavarok – célszerű a testtartást vagy annak időtartamát megváltoztatni*
- *a lézőgyakorlatoknál feszültség, fájdalom a mellkasban, szapora légzés – célszerű szünetet, lazítást közbeiktatni*
- *dekoncentráltág, szétszórtság, álmoság – ellenszere: séta, számolás, gondolatok megfigyelése – „elejtése”, „hirtelen rajtaiütés módszere”*
- *a gyakorlatok túlerőltetése miatt pl. szapora szívverés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Írja le, mely panaszok/állapotok esetében abszolút vagy relatív módon ellenjavalltak az alább felsorolt módszerek/gyakorlatok! **3 pont**
- Írja a sorszám mellé a megfelelő betűjelet!

1. magas vérnyomás	A. gerincmobilizáló masszázstechnikák
2. súlyos csonttrikulás	B. svédmasszázs
3. kiterjedt bőrbetegség	C. Shiatsu hasi kezelés
4. mentális zavarok	D. "külső elixír" Csi-Kung gyakorlatok
5. terhesség	E. jóga meditáció
6. leromlott szervezet	F. fordított testhelyzetű jóga gyakorlatok

1. – *F*, 2. – *A*, 3. – *B*, 4. – *E*, 5. – *C*, 6. – *D*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

5. Ismertesse a javasolt terápiák kedvező hatását az alábbi esetben! **4 pont**

Arthrosisban szenvedő beteg részére az alábbi alternatív gyógy-módokat ajánlották: reggel Do-In gyakorlatok, emellett thai masszázis, autogén tréning.

Do-In gyakorlatok:

- *segítenek a reggeli "bejárasi fájdalom" leküzdésében*
- *az energiarendszerre is jó hatással vannak*

Thai masszázis:

- *fájdalomcsillapítás a túlfeszült izmok lazítása által*
- *mobilizáló fogásai lazítják, nyújtják a merev izmokat, javítják-helyreállítják az ízületek mozgásterjedelmét*
- *javítják az energiaáramlást*
- *javítják az ízületek anyagcseréjét*

Autogén tréning:

- *segít a lazításban és a fájdalomcsillapításban*
- *szerepe van az önkontrollban, a testi tudatosság fokozásában*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

6. **Rendezze két csoportba az alábbi megoldásokat aszerint, hogy emelik vagy csökkentik a vérnyomást! Írja a helyes válasz számjegyét a megfelelő csoporthoz!** 4 pont

1. légzőgyakorlatok levegő-visszatartással (kumbhaka)
2. fordított testhelyzetű jóga ászanák
3. nagy jógalégzés
4. gyomor – 36 pont presszúrája
5. kormányzó – 20 pont presszúrája
6. fejkopogtatás (Do-In)
7. légzőgyakorlat elnyújtott kilégzési fázissal
8. relaxáló masszázstechnikák

A vérnyomást emeli: ...1, 2, 5, 6...

A vérnyomást csökkenti: ...3, 4, 7, 8...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

7. **Rendezze sorba a fokozott, görcsössé váló izomfeszülés által létrehozott “ördögi kör” alább felsorolt összetevőit! Írja a felsorolás elé a megfelelő sorszámot !** 3 pont

...3... anyagcsere romlása

...5... fájdalom

...4... fájdalomkeltő anyagok felszaporodása a szövetben

...2... relatív ischaemia

...1... feszültség az izomban

...6... még feszültebb izomtónus

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

- 8.* **Soroljon fel a mozgás élettani hatásai közül ötöt /5/!** 5 pont

- erősödnek az izmok

- nő a perctérfogat, javul a keringés

- javul a kapilláris keringés

- nő a vitálkapacitás

- javul az ízületi porc vérellátása

- javul a májműködés

- takarékosabb a hormongazdálkodás

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.* Ismertesse a masszázis helyi és távolsági hatásait!

8 pont

Helyi hatások: Írjon négyet /4/!

- *vér- és nyirokkeringés serkentése, nyirokpangások oldása*
- *izomtónus növelése vagy csökkentése*
- *a testfelület átmelegítése*
- *elhalt bőrszövet-részek eltávolítása*
- *letapadások, myogelosisok, hegesedések megszüntetése*
- *ízületek mozgásterjedelmének javítása*
- *fájdalomcsillapítás*
- *szöveti hormonok (pl.: hisztamin) felszabadítása*

Távolsági hatások: Írjon kettőt-kettőt /2-2/!

- a. specifikus: - *szervekre gyakorolt hatás*
- *endogén opiátok felszabadítása*
 - *szekrétumok kiválasztásának elősegítése*
 - *fájdalomcsillapítás (helyi is)*
- b. általános: - *keringésjavítás (helyi is)*
- *izomtónus változtatása (helyi is)*
 - *idegrendszer kiegyensúlyozása*
 - *méregtelenítés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Hasonlítsa össze a hatha jóga ászanák és a “külső elixír” Csi Kung gyakorlatok fő jellegzetességeit!

4 pont

Jellemzők	Jóga	Csi Kung gyakorlatok
A mozgás jellege	- <i>az egyes testtartások hosszan kitartottak, statikusak,</i> - <i>fő cél a testérzetek és szervérzetek tudatosítása</i>	- <i>lassú, folyamatos, egyenletes mozgás jellemzi, dinamikus,</i> - <i>fő cél az energia akadálytalan áramlásának biztosítása</i>
Az izomműködés jellege	- <i>a gyakorlás kezdetekor jelentős izomfeszülések jönnek létre, egyes gyakorlatoknál ezek folyamatosan fennállnak</i>	- <i>alapfeltétel az izmok minél teljesebb ellazítása a gyakorlás alatt</i>
A légzésre gyakorolt hatása	- <i>a légzés gyakran visszatartott</i>	- <i>a levegő visszatartása kifejezetten ellenjavallt</i>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

11.* Soroljon fel a jóga terápia hatásai közül ötöt /5/!

5 pont

- csökkenti az alapanyagcserét
- nyugtatja az idegeket
- detoxifikál
- fiatalító hatása van
- a szervek vérellátását fokozza
- nyújtja, lazítja az izmokat
- javítja a testtartást

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.* Nevezzen meg négy /4/ olyan gyakorlati megoldást, mellyel a Csi Kung gyakorlatok végzése során a meridiánokban keringő energia befolyásolható!

4 pont

- testtartás
- mozgás
- légzés
- a figyelem irányítása
- lazítás
- „nem cselekvés” (wu-wei)

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Ismertesse az egyéni és csoportos Feldenkrais-terápia módszereit!

5 pont

Egyéni:

- az ún. „hangolás”, a kliens és terapeuta érintés általi, szavak nélküli kommunikációja, egyfajta „kézi vezetés”
- a terapeuta érintésével aktiválja a kliens kinezetikus érzékelését, ezáltal segíti a testérzései tudatosítását
- a mozgást a kliens testi visszajelzései irányítják; fontos, hogy nem történik beavatkozás vagy ideális mozgás bemutatása

Csoportos:

- egy-egy mozgássor elemekre bontása a terapeuta szóbeli vezetésével
- a résztvevők megfigyelik az egyes testrészek kapcsolatait, különféle hibalehetőségeket próbálnak ki, megpróbálják más rendben összerakni a mozdulatokat

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Csoportosítsa a Yin-Yang elv alapján a taicsiban és a csikungban alkalmazott mozdulatok irányultságát!

5 pont

	Yang	Yin
A mozdulatok irányultsága	<ul style="list-style-type: none"> - súlypontemelés - kilépés/előrelépés - nyitás - mozgás - támadás 	<ul style="list-style-type: none"> - súlypontosüllyesztés - visszalépés/hátrálás - zárás - nyugalom - védekezés

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

15. Írja le a javasolt terápia kedvező hatásait az alábbi esetben! Indokolja meg válaszát!

4 pont

Időskorú, vérszegény páciens mozgásszervi panaszaira (arthrosis, mozgásbeszűkülés, csonttrikulásra való hajlam) jógát és könnyű sportmozgást javasoltak.

- A mozgás a csontanyagcserét is fokozza.
- A csontvelőben nő a vörösvérsejt képzés.
- Az anyagcsere fokozódásával javul az ízületi porc vérellátása és ásványháztartása.
- A mozgás hatására a porc és ízületi folyadék között intenzív anyagcsere zajlik: tápanyagfelvétel és salakanyag leadás.
- Az ásványháztartás harmonizálódása miatt kisebb a csonttrikulás veszélye.
- Csökken a köszvény kialakulásának veszélye az ásványháztartás harmonizálása következtében.
- A jóga javítja az ízületi mozgás terjedelmét a nyújtó gyakorlatokkal.
- Javul az inak/izmok állapota és energiaellátása, anyagcseréje.

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

16.* Jellemezze a Yin masszázsmozdulatait!

4 pont

- viszonylag hosszú ideig tart
- mély, lassú, erőteljes manipuláció
- a mozdulatok meridián áramlással ellentétes irányúak
- férfiakon balról jobbra, nőknél jobbról balra irányuló masszázs

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.* Ismertesse a sportszív jellemzőit! Írjon ötöt /5/!

5 pont

- a szívizom tömege nő
- a szívizom erősebben húzódik össze
- a terhelés megszűnése után a szívverések száma hamarabb visszaesik a normál értékre
- az izomrostok vastagabbak
- jobb a szív vérellátása
- lassú pulzus: 65-40/perc
- több ideig pihen a szív két összehúzódás között

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18. Párosítsa az alábbi módszereket azokkal a betegségekkel, tünetekkel, amelyek kezelésére leginkább alkalmasak! Írja a sorszám mellé a megfelelő betűjelet!

3 pont

1. asztma	A. Meir Schneider-módszer
2. görbe testtartás	B. jóga ekeállás
3. energiahiány	C. jóga légzések
4. fájdalom az izmokban	D. Alexander-módszer
5. látásélesség gyengülése	E. Waitankung-rezegtető mozdulatok
6. emésztési zavarok	F. relaxáló, simító masszázstechnikák

1. – C, 2. – D, 3. – E, 4. – F, 5. – A, 6. – B.

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

19.* Soroljon fel négy /4/ olyan hatást, amely a légzés mélységét és frekvenciáját megváltoztathatja!

4 pont

- erős fizikai ingerek: fájdalom, hő, stb.
- pszichés hatások: izgalom, ijedtség, rémület, szorongás, váratlan öröm
- akaratlagos befolyásolás
- kémiai ingerek: a belélegzett levegő CO_2 és O_2 tartalma

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 20.* **Ismertesse, hogy a Do-In a (hajás) fejbőr masszázssával (simításával) milyen meridiánokat stimulál! Írjon négyet /4/!** 4 pont

- *húgyhólyag meridián*
- *epehólyag meridián*
- *a kormányzó meridián*
- *a hármás melegítő meridián*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21. **Fogalmazza meg a stretching és a jogging mozgásgyakorlat lényegét!** 4 pont

Stretching: *Izomnyújtás, általában passzív, azaz a test saját súlyát használja fel mint erőt az izomnyújtásra. Növeli az ízületi mozgásterjedelmet.*

Jogging: *Rövid ideig tartó, intenzív helyben végzett futás (esetleg ugrálás), amely 100-120/min. fölé emeli a pulzust.*

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

- 22.* **Indokolja meg a javasolt terápia helyességét! Írjon négy /4/ indokot!** 4 pont

Cukorbeteg páciensnek rendszeres, intenzív testmozgást javasoltak.

- *A rendszeres mozgás hatására a máj glikogénszintje nő, szükség esetén gyorsan leadja a vérbe.*
- *A magasabb glikogénszint növeli a máj ellenállóképességét a károsító hatásokkal szemben*
- *A májfunkció is javul.*
- *A májfunkció javulásával nő a vércukor májba áramlási sebessége és ezáltal is kevesebb inzulin termelésre/beadásra van szükség.*
- *Amíg a működő izomzat energiaigénye aerob-anyagcserével fedezhető, az izom az energiaszükségletét elsősorban a szabad zsírsavak bontásából fedezi. A rendszeres mozgás hatására ez a folyamat erősödik, amelynek eredményeként kevesebb cukorbevitel elegendő.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. Hasonlítsa össze a szegmentmassázs és az akupresszúra 4 pont
massázs hatásmechanizmusát!

A. Hasonlóság:

- *Mindkettő képes távolsági hatás kiváltására, reflexes elven működnek, a periférián alkalmazott inger a szervekre gyakorolhat hatást.*

B. Különbségek:

- *A szegmentmassázs a viscerocutan reflexíven keresztül hat elsősorban.*

- *Az akupresszúra massázs az akupunktúrás pontokon és meridiánokon át fejt ki hatását, elsősorban az energiarendszerre, a csi áramlására és eloszlására hat.*

(Az „A” részre: 2 pont, a „B” részre helyes válaszonként: 1-1 pont adható!)

24. Párosítsa az alább felsorolt masszázstechnikákat a nekik 3 pont
megfelelő állítással!
Írja a sorszám mellé a megfelelő betűjelet!

1. Kötőszöveti massázs
2. Yumeiho
3. Thai massázs
4. Akupresszúra
5. Szegmentmassázs
6. Shiatsu

A. fő célja a sacroiliacalis ízület korrekciója

B. az akupresszúra japán változata

C. végzése során gyakran tapinthatók összetapadt szövetrétegek

D. a hagyományos kínai akupunktúrás pontok kezelésén alapul

E. a masszőr elsősorban testsúlyával dolgozik

F. élettani alapja a viscerocutan (bőr-belsőszervi) reflexív

1.- ...C...; 2.- ...A...; 3.- ...E...; 4.- ...D...; 5.- ...F...; 6.- ...B...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)